

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΠΑΡΕΑΣ

Η εφημερίδα του εργαστηρίου της Παρέας του δάσους, στο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΗΣ ΒΩΒΟΥΣΑΣ | 16-28 Ιουλίου 2024 | Φύλλο 1^ο

Όταν έμαθα για την Παρέα του δάσους επικοινωνήσα αμέσως γιατί όντας πατέρας με μικρή κόρη σκέφτηκα πως μια τέτοια δράση δε θα έπρεπε να λείπει από το Φεστιβάλ Βωβούσας. Φανταστείτε και την έκπληξή μου όταν διαπίστωνα πως επικεφαλής αυτής της εξαιρετικής παιδαγωγικής δραστηριότητας ήταν η οικογενειακή μου φίλη και συμμαθήτρια Ρόζα Τριανταφυλλίδη! Από τότε και για τρεις χρονιές, η Ρόζα είναι η κεφάτη παρουσία που επιβλέπει την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των παιδιών μας. Σε μία πολύ δύσκολη περίοδο όπου η «Κλιματική κρίση» (δε τη λέμε πλέον «Κλιματική αλλαγή») απειλεί το μέλλον μας, ας μάθουν τουλάχιστον τα παιδιά μας να πράττουν διαφορετικά εκεί που εμείς, κι ας μη το κρύβουμε, αποτύχαμε οικτρά.

Καμίλο Νόλλας | Land and Water AMKE

ΤΙ ΓΥΡΕΥΕΙ Η ΠΑΡΕΑ ΣΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ;;;

Όλα ξεκίνησαν από μια παιδική και οικογενειακή φιλία που χάνεται στα βάθη των αιώνων... Κι όλα έγιναν στα πλαίσια αυτού του θεσμού, που καλά κρατεί 10 χρόνια τώρα, φέρνοντας κοντά, μικρούς και μεγάλους, φύλακες-προστάτες του πλανήτη!

Σ' αυτό το εργαστήριο, «Λύκοι» και «Αρκούδες» 5 έως 10 ετών, παίζουν, εξερευνούν κι ανακαλύπτουν μαζί, τη φύση και τη φύση τους, μαθαίνουν να συνεργάζονται και μοιράζονται ιδέες, γέλια, παιχνίδια και φαγητό. Σαν άλλοι «Ινδιάνοι», τραγουδούν για τον «ποταμό που κυλάει, στη θάλασσα βαθιά» και για τον αετό που «γυρίζει το σύμπαν» και «φέρνει φως στην καρδιά».

Για ένα ή περισσότερα τριήμερα, από τις 10.00 ως τις 14.00, δοκιμάζουν τη συνύπαρξη σε μια μικρή ομάδα, αλλά ταυτόχρονα και σε μια μεγαλύτερη, αυτή της φύσης που μας περιβάλλει. Παρατηρώντας τη φύση, διδάσκονται βιωματικά κι αβίαστα, την αξία της υπομονής και της επιμονής, αποκτούν ενσυναίσθηση και αίσθηση του δικαίου, αντιλαμβάνονται την αλήθεια, την ισορροπία, καθώς και την αλληλουχία και αλληλεξάρτηση της ζωής και του θανάτου, στον αέναο κύκλο της ζωής. Αιώνιες, πραγματικές εικόνες, ως αντίδοτο στην εφήμερη εικονική πραγματικότητα της εποχής που διανύουμε...

Από το 2021 ως το 2023, η «Χελώνα», με την «Κουκουβάγια» (Κωνσταντίνα Τσιβγά) και τη «Σαύρα» (Ελίζα Ζήκου) και φέτος, το 2024 με τη «Φασκομηλιά» (Ευγενία Σταϊκίδου) μοιράστηκαν και μοιράζονται με «Λύκους» και «Αρκούδες» από κάθε γωνιά της Ελλάδας, για 12 ολόκληρες μέρες -στο Ιερό δάσος της Αγίας Παρασκευής και στα νερά του Αώου- τη λαχταριστή αλευρόπιτα της γιαγιάς Άννας, μαγικές πεζοπορίες, δροσερές βουτιές στο ποτάμι και ένα εκπληκτικό ταξίδι στον θαυμαστό φυσικό κόσμο της Πίνδου!

Εδώ θα βρείτε εικόνες και ιστορίες εμπνευσμένες από τις φετινές μας περιπέτειες στη Βωβούσα, όπως π.χ. ο ομαδικός καθαρισμός του ποταμού από τα ξύλα, η «αργιλοθεραπεία» και η συλλογή βοτάνων όπως το θυμάρι, η αχίλλεια, η μέντα και ο βάτος, για να παρασκευάσουμε, να δοκιμάσουμε και να κεράσουμε το δικό μας τσάι.

Καλή ανάγνωση και καλή αντάμωση, του χρόνου!

Ρόζα Τριανταφυλλίδη - «Χελώνα»
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ, FOREST SCHOOL LEADER

Η ΔΑΣΟΠΑΡΕΑ

Πριν από κάποια χρόνια, σ' ένα βουνό που ονομάζεται Βωβούσα, ζούσε μια παρέα. Η Παρέα αυτή έκανε εξερευνήσεις. Τα παιδιά αυτής της παρέας είχαν βγάλει ονόματα ζώων: η Αντιγόνη η Σκιουρίνα, η Δανάη η Ελαφίνα, η Αθηνά η Χελώνα, η Αλκινόη η Αρκούδα, η Μαρία-Δανάη η Άλλη Ελαφίνα, η Αμαρυλλίς, η Μαρία και η Ηλέκτρα οι Σκιουρίνες, ο Δημήτρης και ο Νικήτας οι Σκαντζόχοιροι, η Μυρτώ, η Μαρία και η Ερη, οι Χελωνίτσες.

Όπως ανέβαιναν το βουνό για να φτάσουν στην Αγία Παρασκευή, συναντήσανε ένα μεγάλο κορμό πεσμένο. «Πώς θα περάσουμε από εδώ;», ρωτάει η μικρούλα Ερη. «Ελα, θα σε βοηθήσω!», απαντάει η Αντιγόνη η Σκιουρίνα. Με τα πολλά, πέρασαν από τον μεγάλο πεσμένο κορμό. Όταν φτάσανε στην Αγία Παρασκευή, συναντήσανε τη Ρόζα ή Χελώνα και την Ευγενία ή Φασκομηλιά. Πρότειναν στην Παρέα να παίξουν το παιχνίδι «1-2-3-4-5, Αρκούδα Καφέ».

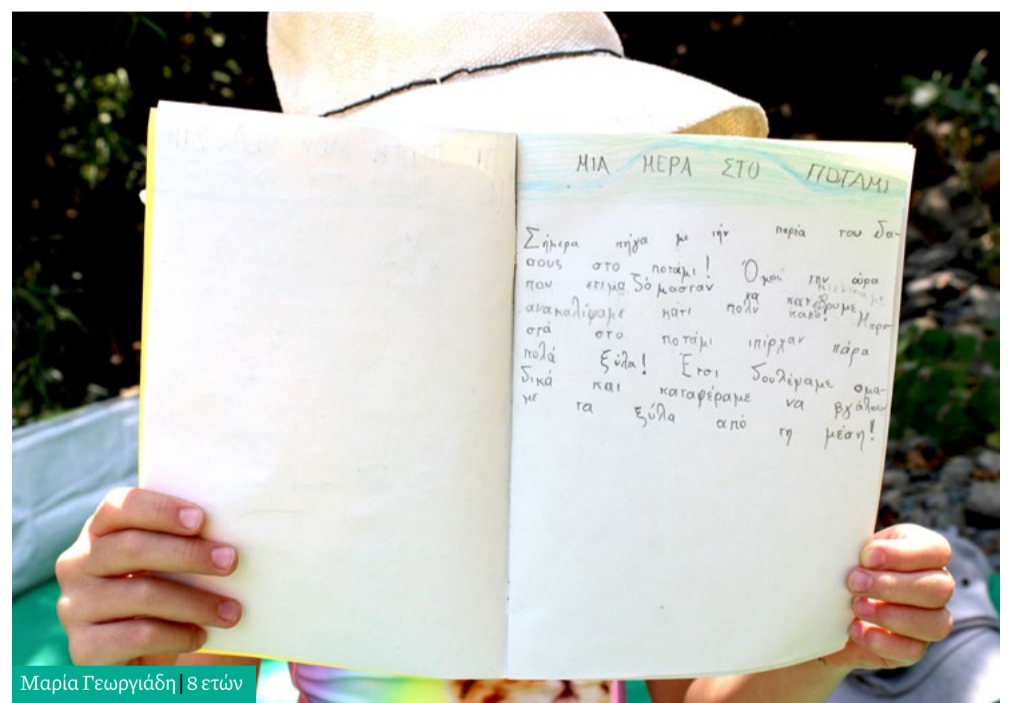
Την επόμενη ημέρα, πήγαν σε ένα χωράφι. Στον δρόμο βρήκαν πολλά φτερά από πουλί. Αμέσως αναρωτήθηκαν, τι πουλί να ήταν αυτό... Στο τέλος έφτασαν, τα μισά παιδιά πήγαν να καθαρίσουν το ποτάμι και τα άλλα μισά να φτιάξουν καταφύγιο. Λίγο μετά, αφ' ότου φτάσανε, ψάξαν να βρουν ίχνη ζώων. Τελικά βρήκανε! Στη συνέχεια έστρωσαν το μουσαμά και άρχισαν το φαγητό. Φάγανε αλευρόπιτα, σταφύλια, κέικ, μπανάνες και φρούτα.

Την τρίτη ημέρα πήγανε για μπάνιο στις βάθρες, κολυπήσανε και φέρανε άργιλο. Βρήκανε και γυρίους, βατραχάκια και ψαράκια. Στη συνέχεια πασαλειφθήκανε με άργιλο. Όταν τον έβγαλαν από το σώμα, ήταν πολύ μαλακό και τα μαλλιά επίσης! Στη συνέχεια καθίσανε για φαγητό. Φάγανε αλευρόπιτα, κεράσια και σταφύλια και μπανάνες. Πέρασαν φαταστικά, αυτό το τριήμερο!

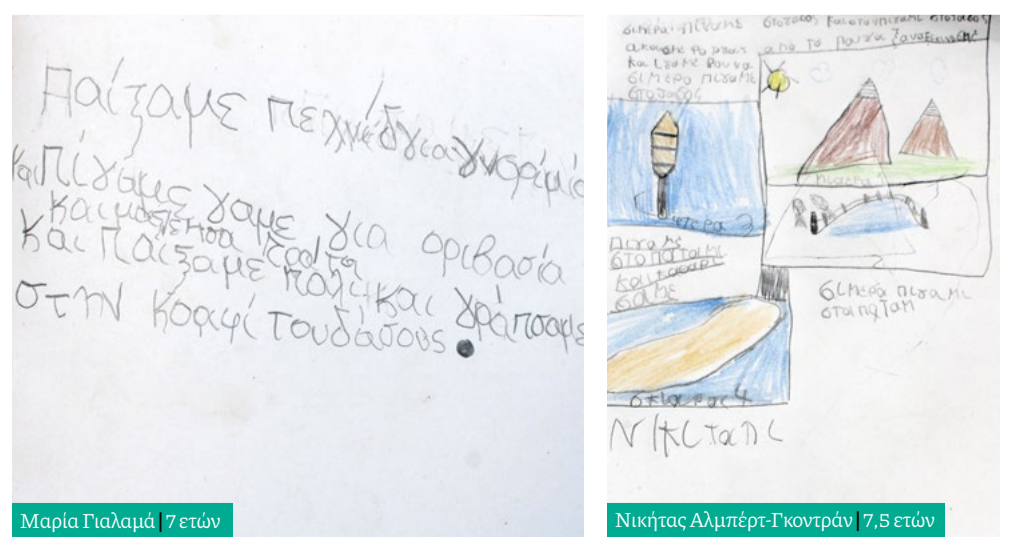
Αλκινόη Προτσώνη | 9,5 ετών

Η Παρέα του Σ...
Ερη Κορμπέτη-Μάτσικα | 4,5 ετών

Μαρία Γεωργιάδη | 8 ετών

Μαρία Γιαλαμά | 7 ετών

Νικήτας Αλμπέρτ-Γκοντράν | 7,5 ετών

ΠΕΡΠΑΤΟ, ΠΕΡΠΑΤΟ ΣΤΗ ΒΩΒΟΥΣΑ!

Η ζωντανή φύση της Βωβούσας, με το τόσο πλούσιο και ιδιαίτερο οικοσύστημα, γεμάτο ζώα και φυτά και τις μεταξύ τους σχέσεις, μας έκρυβε πολλές εκπλήξεις στις εξερευνήσεις μας!

Στη διαδρομή για το ιερό δάσος της Αγίας Παρασκευής συναντήσαμε τους λευκούς γίγαντες, τα *ρόμπολα*, και τα ψηλά *μαυρόπευκα*, που δείχνουν τον αγώνα για το φως του ήλιου στο πυκνό δάσος. Εκεί, όπου χέρι ανθρώπου δεν παρεμβαίνει, είδαμε από κοντά όρθια δέντρα τρυπημένα και φαγωμένα από έντομα και μύκητες, και άλλα, πολλών ετών, πεσμένα στο έδαφος, μεταμορφωμένα σε ένα εργαστήριο αποσύνθεσης του ξύλου και επιστροφής των στοιχείων του στη γη που το στήριξε τόσα χρόνια. Στο παλιό αυτό δάσος, όλοι βοηθούν τον τροχό της ζωής να γυρνά.

Στις εξερευνήσεις μας στο χωράφι γνωρίσαμε τους καρπούς του βουνού, *μηλιές*, *κορομηλιές*, *κρانيές*, *βατομουριές* αλλά και *καρυδιές* και *φουντουκιές*, που προσφέρουν άφθονη και θρεπτική τροφή σε όλους τους κατοίκους του δάσους. Έτσι μας «μαρτύρησαν» και τα ίχνη του *αγριόχοιρου*, του *κουναβιού* και της *αρκούδας*, που ανακαλύψαμε... Οι συναντήσεις μας με τα έντομα, μας έκαναν να αναρωτηθούμε τι είναι τα *κολεόπτερα* και άραγε η *κάμπια* θα μείνει πάντα έτσι ή πρόκειται να μεταμορφωθεί, και σε τι; Ποια είναι τα στάδια μεταμόρφωσης μιας πεταλούδας; Στον δρόμο είχαμε την ευκαιρία να παρατηρήσουμε διαφορετικά σχήματα φύλλων, να ψάξουμε για βότανα, να μετρήσουμε τα χρώματα στις πεταλούδες, να ακούσουμε τους ήχους του δάσους.

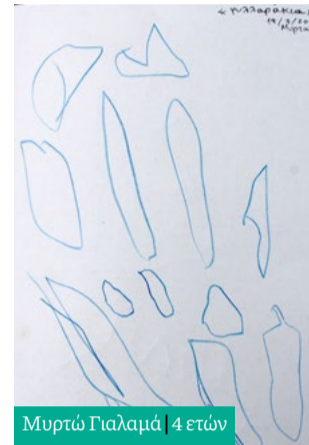
Και φυσικά, δεν θα μπορούσαν να λείπουν οι εξερευνήσεις στο ποτάμι! Ανάμεσα στις πέτρες του ποταμού συναντήσαμε και παρατηρήσαμε όλα τα στάδια μεταμόρφωσης των *βατράχων*, αυγά, γυρίνους και μικρά βατραχάκια και αναρωτηθήκαμε αν κάποια πλάσματα που βρήκαμε είναι ψαράκια ή γυρίνοι. Επίσης συναντήσαμε φρύνους και μάλιστα ένας μας προειδοποίησε να μην τον αγγίζουμε, με το έντονο κίτρινο χρώμα που είχε στην κοιλιά του! Ανακαλύψαμε άργιλο και φροντίσαμε να διαπιστώσουμε πώς γίνεται μια ωραία αργιλοθεραπεία και φάγαμε όλοι μαζί στη σκιά της *ιτιάς* και του *σκλήθρου*.

Και του χρόνου!

Ευγενία Σταϊκίδου - «Φασκομηλιά»
ΒΙΟΛΟΓΟΣ

Ηλέκτρα Αλμπέρτ-Γκοντράν
7,5 ετών

Μυρτώ Γιαλαμά | 4 ετών

Σοφία Σταγογιάννη | 8 ετών

ΙΣΤΟΡΙΕΣ

❁ Η Παρέα του δάσους

Μια φορά ήταν μια ομάδα παιδιών που εξερευνούσαν το δάσος και μάζευαν διάφορα παράξενα, σπάνια και ασυνήθιστα πράγματα.

Μια μέρα λέει ένα κορίτσι: «Ε! Τι λένε να πάμε από εκεί; Εξάλλου, βλέπω πως υπάρχουν πολλά περιέργα αντικείμενα που θα χρησιμεύσουν στη δουλειά που κάνουμε». «Δε νομίζω», λέει ένα άλλο αγόρι. «Επιπλέον, εκεί που λες είναι πιο άτσαλο το μονοπάτι». «Α! Κι εσύ μ' έπρηξες όλη την ώρα! Πάμε εκεί που θες εσύ!», συμπλήρωσε το κορίτσι. «Μα εγώ είμαι ο αρχηγός και μόνο εγώ στην ομάδα μπορώ να ορίσω πού θα πηγαίνουμε και τί θα κάνουμε». «Σαχλαμάρες! Εγώ πάω από 'κει και δε με νοιάζει τι θα πεις εσύ, αρχηγέ!», είπε ειρωνικά το κορίτσι. «Λοιπόν, αφήστε την να πάει όπου θέλει. Εξάλλου, δε μπορεί ούτε ένα λεπτό να αντέξει χωρίς εμάς. Σε λίγο θα γυρίσει, σας το λέω!», ξεφώνισε το αγόρι.

Σε λίγο άκουσαν κάτι πολύ περίεργο. Είχαν μπει σε ένα μαγικό δάσος. «Δε μπορώ άλλο», είπε το αγόρι. «Αυτό το δάσος είναι πολύ παράξενο. Αν η Μελίνα κινδυνεύει;».

Ξαφνικά, άκουσαν κάτι ζώα να λένε: «Έλα, πάμε από εκεί!». «Όχι! Εγώ είμαι ο αρχηγός κι εγώ αποφασίζω!». Τότε το αγόρι κατάλαβε το λάθος του και εμφανίστηκε το κορίτσι και όλη η ομάδα άρχισε να φωνάζει και να χτυπάει παλαμάκια! Το κορίτσι τότε είπε: «Κατάλαβες το λάθος σου;». «Ναι!».

Δανάη Παναγιωτοπούλου | 8 ετών

❁ Η εξαφάνιση των μικρών παιδιών

Ήτανε μία λύκαινα που ζούσε μόνη. Όμως, μια μέρα βγήκε έξω από την σπηλιά και είδε κάτι φοβερό! Είδε έναν λύκο και τότε πάγωσε από την χαρά της: ήτανε ο άντρας της ζωής της!

Φώναξε τη φίλη της την αρκούδα. «Γεια σου!», είπε η λύκαινα. «Γειά και σε σένα! Τι θες;», είπε η αρκούδα με ήρεμο τρόπο. «Βρήκα τον άντρα της ζωής μου!». «Α! Τέλεια! Τώρα πια δεν θα με βασανίζεις για να σου βρω άντρα!», είπε η αρκούδα. «Τι; Πότε εγώ σε βασάνισα;», είπε η λύκαινα. «Α, μπα! Σκάσε τώρα!», είπε η αρκούδα, θυμωμένη. «Δε με παρατάς...», είπε θυμωμένη και η λύκαινα.

Και μετά είπε ο λύκος στη λύκαινα: «Θες να με παντρευτείς;». «Ναι, θέλω να σε παντρευτώ!».

Στο γάμο τους ήρθαν όλα τα ζώα! Έκαναν παιδάκια... Όμως μια μέρα έγινε κάτι φοβερό! «Τα παιδιά εξαφανίστηκαν!», φώναξε η λύκαινα. Άρχισαν να ψάχνουν, ώπου τους ήρθε μία ιδέα! Φώναξαν τον αετό, που ήταν ο φίλος των παιδιών. Και είπε ο αετός: «Μη με ρωτήσετε πού πήγαν. Πήγαν στο ηφαίστειο».

Μαρία-Δανάη Νόλλα | 8 ετών

❁ Η Παρέα του δάσους

Μια ομάδα που εξερευνούσε το δάσος και συνεργάζονταν, μικροί-μεγάλοι. Τα κατάφεραν όλα γιατί βοηθούσαν ο ένας τον άλλον.

Μια μέρα που εξερευνούσαν ένα μυστικό δάσος, άκουσαν πολλά ζώα να φωνάζουν. Όμως δεν φοβήθηκαν να πλησιάσουν. Αφού πλησίασαν, κατάλαβαν ότι τσακωνόντουσαν για το ποιος θα φάει το φαγητό που είχαν μαζέψει. Το κάθε ζώο μούγκριζε ή φώναζε στο άλλο. Τα παιδιά έκαναν ένα συμβούλιο για να συμφωνήσουν τι θα έκαναν. Τελικά κατέληξαν ότι θα μπορούσαν να τους το δείξουν: ο ένας έκανε το ζαρκάδι, ο άλλος την αλεπού και έκαναν ότι μοιράζονταν το φαγητό.

Τότε τα ζώα άρχισαν να καταλαβαίνουν ότι αν μοιραστούν δίκαια το φαγητό, όλοι θα έχουν να φάνε όσο έχουν, δίκαια και χάρηκαν, που έμαθαν να μοιράζονται όλα μαζί το φαγητό. Τα παιδιά ένοιωσαν πολύ χαρούμενα που μπόρεσαν να δείξουν στα ζώα τη δύναμη του να μοιράζεσαι!

Αντιγόνη Παναγιωτοπούλου | 10 ετών

❁ Η αρκούδα

Ήτανε μια αρκούδα που τη λέγανε «Γατούλα».

– Τραλαλα, λαλα, τριλα, λιλαλο!

– Γεια, είμαι ο λαγός, με λένε Λίκη!

– Εγώ είμαι η Γατούλα, γειά σου!

Η αρκούδα έκανε έναν φίλο.

Την άλλη μέρα η αρκούδα γνώρισε μια χελωνίτσα που τη λέγανε «Χελακίνα».

– Γεια σου, με λένε Χελακίνα!

– Αυτός είναι ο φίλος μου, ο Λίκη.

– Γειά σου, Λίκη!

Την άλλη μέρα έγινε κάτι τρομερό! Η Γατούλα έχασε το σώμα της!

– Ααα! Το σώμα μου εξαφανίστηκε!

– Το σώμα σου; Πού πήγε;

– Εκεί είναι!

– Θα σε βοηθήσουμε να το κολλήσεις.

– Εντάξει, πάμε γρήγορα!

Πήγαν, το κάνανε με κάθε τρόπο, μα δεν τα καταφέρνανε...

– Τι θα κάνουμε;

– Δεν ξέρω...

– Κάτι θα μπορούμε να κάνουμε.

– Ξέρω τι! Θα πάμε στο μάγο Σουίμ, αυτός θα ξέρει τι να κάνει!

Ο μάγος Σουίμ τα κατάφερε και η αρκούδα βρήκε το σώμα της. Όμως ο μάγος ήθελε αντάλλαγμα και δεν μπορούσε να του πει όχι. Και έπρεπε να δώσει τους φίλους της. (Το έκανε, το φαντάζεστε...).

Την άλλη μέρα είχε γίνει καλά.

– Ουάου! Έγινα καλά! Παιδιά, που είστε; Παιδιά;

– Για θυμήσου: μου τους έδωσες για να πάρεις πίσω το σώμα σου.

– Δώσε τους φίλους μου πίσω! Θα πάω σε κάποιον καλύτερο μάγο, γιατί εσύ είσαι πάρα πολύ χαζός!

– Τι είπες;

– Ό,τι άκουσες!...

– Γειά, είμαι η Γατούλα! Θέλω να με βοηθήσεις. Πήγα στο μάγο Σουίμ και μου πήρε τους φίλους μου.

– Στο μάγο Σουίμ; Πας καλά, παιδάκι μου;

– Τώρα θα με βοηθήσεις.

– Ναι!...

Εσείς, τι πιστεύετε ότι έγινε μετά;;;

Αμαρυλλίς Λουβερδή | 8 ετών

❁ Μια ιστορία για την Παρέα του δάσους

Μια φορά ήταν μια Παρέα, η Παρέα του δάσους. Μια μέρα πήγαν μια βόλτα στο βουνό. Όπως περπατούσαν, συνάντησαν μια αρκούδα. Η αρκούδα φοβήθηκε κι έτρεξε μακριά. Τότε τα παιδιά συνέχισαν να περπατάνε.

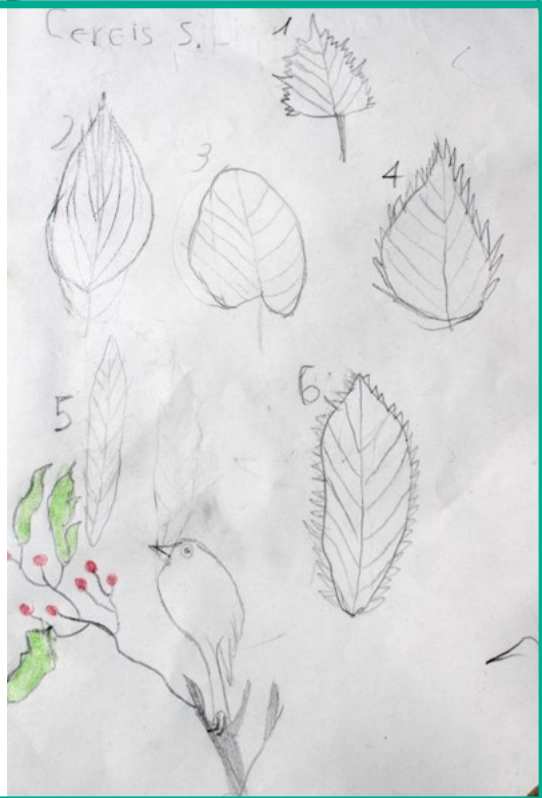
Μια μέρα ένα παιδί μπερδεύτηκε και πήγε από λάθος δρόμο. Όταν προχώρησε λίγο, κατάλαβε ότι κανείς δεν ήταν εκεί. «Ωχ! Τι θα κάνω τώρα!», είπε. «Καλά, θα προχωρήσω λίγο κι άμα δεν τους βρω, θα δω τι θα κάνω». Προχώρησε λίγο και μετά βρήκε τους φίλους της. «Επιτέλους σας βρήκα! Σας είχα χάσει». «Ωραία, τώρα που είμαστε όλοι εδώ, ας πάμε για μια βουτιά στο ποτάμι!».

Αθηνά Προτσώνη | 8 ετών

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Βρες σε ποιο δέντρο ανήκουν τα φύλλα:

- Απαντήσεις:
 3. Κερασιά
 5. Ιτιά
 1. Σημύδα
 6. Καστανιά
 4. Αγριομηλιά
 2. Κρτανιά

Δημήτρης Γιάξας | 8 ετών

Βρες τι δέντρο είμαι!

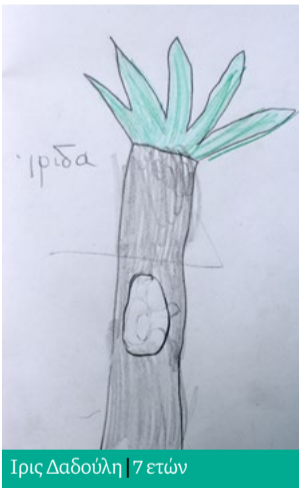
Μύρων Βασιλόπουλος | 6 ετών

Σιμώνη Δαδούλη | 9,5 ετών

Νικόλας Μέμτσας-Βραζιτούλης | 5 ετών

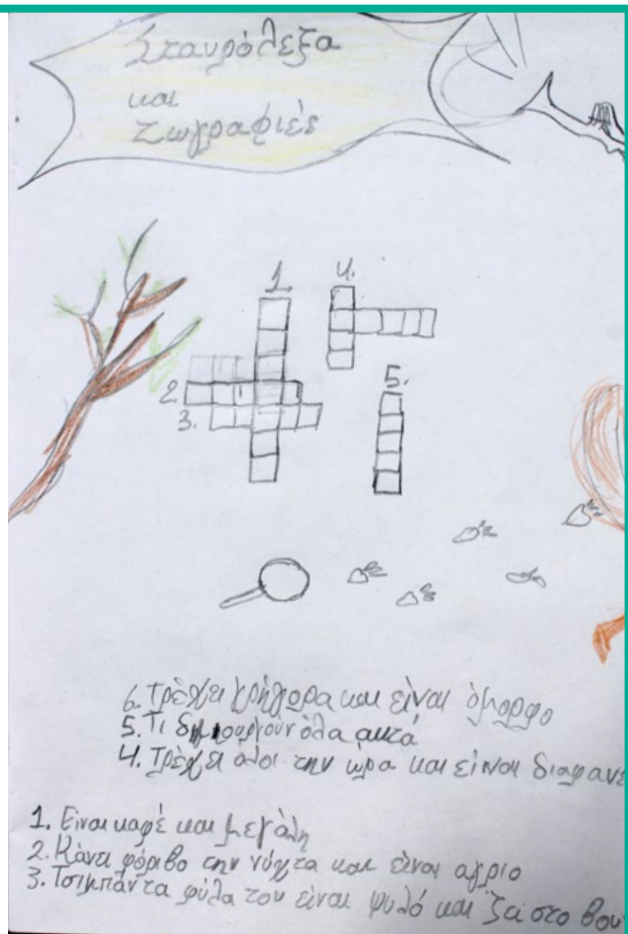

Ιρίς Δαδούλη | 7 ετών

Άρης Πρωτόπαπας | 6,5 ετών

Αινίγματα της φύσης!

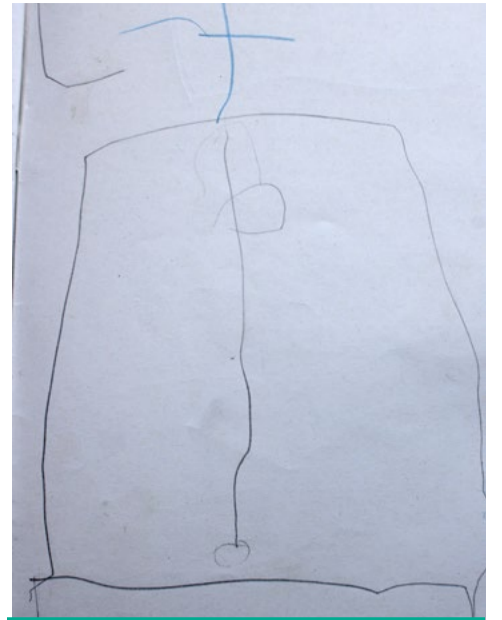

Αντιγόνη Παναγιωτοπούλου | 10 ετών

ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΒΟΒΟΥΣΑΣ

Το γεφύρι στο ποτάμι
 Φοίβος Κωνσταντέλλος | 5 ετών

Η Αγία Παρασκευή
 Νικόλας Μαζόνι-Τσιγγάς | 5 ετών

Η Αγία Παρασκευή
 Μάνος Μαράκης | 9,5 ετών

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ένα «ευχαριστώ» είναι λίγο, για τον αγαπημένο Καμίλο Νόλλα, που μας έφερε ξανά, κοντά στις Ναϊάδες του ποταμού και στις Αμαδρυάδες του Ιερού δάσους! Ευχόμαστε πολλές ακόμα τέτοιες συναντήσεις, ώσπου οι γιορτές και οι χαρές μας να μην αφορμώνται και να μην σκιάζονται από το σκοτάδι της καταστροφικής εκμετάλλευσης της γης που μας στηρίζει και μας τρέφει, της γης που αγαπάμε και φροντίζουμε.

Κι όσον αφορά στα παιδιά, αυτό που χρειάζονται από μας, είναι να τους παρέχουμε όσο το δυνατόν περισσότερες ευκαιρίες αλληλεπίδρασης στην αγκαλιά του μεγάλου σχολείου της φύσης. Τα υπόλοιπα ξέρουν πολύ καλά να τα κάνουν από μόνα τους. Ευχαριστούμε από καρδιάς, τα παιδιά -και τους γονείς τους- που συμμετείχαν στο εργαστήριό μας, φέρνοντας το καθένα το δικό του «χρώμα» στην Παρέα μας!

Παρέα του δάσους

Αλέξανδρος Μιταγκβάρια | 8 ετών

ΠΑΡΕΑ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ (ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ)
 Παιδαγωγικά εργαστήρια στην αγκαλιά της φύσης
info@pareatoudasous.gr • 6949 288 685 • pareatoudasous.gr

Τα «Νέα της Παρέας» εκδόθηκαν στο πλαίσιο του **ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΒΩΒΟΥΣΑΣ 2024**.
 ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: **land+water**.
 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Πάρις Κούτσικος